

НАУКОВА СПІЛЬНОТА

www.spilnota.net.ua

СІМДЕСЯТ ТРЕТІ ЕКОНОМІКО- ПРАВОВІ ДИСКУСІЇ

Серія: Соціальні та гуманітарні науки

ISSN 2522-963X

Google Scholar

**Матеріали міжнародної
мультидисциплінарної наукової конференції**

22-23 березня 2023 р.

**Україна, Тернопіль - Польща, Переворськ
2023**

УДК 001 (063)

Сімдесят треті економіко-правові дискусії. Серія: Соціальні та гуманітарні науки: матеріали Міжнародної мультидисциплінарної наукової інтернет-конференції, (м. Львів, Україна – м. Переворськ, Польща, 22-23 березня 2023 р.) / [редкол. : О. Патряк та ін.] ; ГО “Наукова спільнота”; WSSG w Przeworsku. – Львів : ФО-П Шпак В.Б. – 183 с. – ISSN 2522-963X.

В збірнику опубліковані доповіді авторів з соціальних та гуманітарних наук, які оприлюднені на сайті www.spilnota.net.ua.

Оргкомітет:

Патряк Олександра Тарасівна, кандидат економічних наук, ЗУНУ;

Шевченко Анастасія Юрійвна, кандидат економічних наук, ТОВ «Школа для майбутнього»;

Яремко Оксана Михайлівна, кандидат юридичних наук, доцент, ЗУНУ;

Станько Ірина Ярославівна, кандидат юридичних наук, адвокат;

Назарчук Оксана Михайлівна, доктор філософії (Ph.D.), ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»;

Гомотюк Оксана Євгенівна, доктор історичних наук, професор, ЗУНУ;

Біловус Леся Іванівна, доктор історичних наук, кандидат філологічних наук, професор, ЗУНУ;

Недошитко Ірина Романівна, кандидат історичних наук, доцент, ЗУНУ;

Стефанишин Олена Василівна, кандидат історичних наук, доцент, ЗУНУ;

Ухач Василь Зіновійович, кандидат історичних наук, доцент, ЗУНУ;

Яблонська Наталія Мирославівна, кандидат філологічних наук, старший викладач, ЗУНУ;

Савчук Надія Антонівна, кандидат психологічних наук, доцент кафедри соціогуманітарних технологій ЛНТУ

Яценко Василь Миколайович, кандидат педагогічних наук;

Рудакевич Оксана Мирославівна, кандидат філософських наук, ЗУНУ;

Русенко Святослав Ярославович, аспірант, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка.

Адреса оргкомітету:
79016, м. Львів, а/с 1621
E-mail: spilnota.net.ua@ukr.net

Тексти опубліковано у авторській редакції. Відповідальність за достовірність наданої інформації несуть автори, їхні наукові керівники та рецензенти.

Всі права захищено. У разі будь-якого використання опублікованих матеріалів посилання на джерело є обов'язковим.

ISSN 2522-963X

© ГО “Наукова спільнота” 2023

© Автори статей 2023

МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО

*Гарбар Галина Анатоліївна,
доктор філософських наук,
Відокремлений підрозділ
«Миколаївська філія Київського
національного університету
культури і мистецтв»,
м. Миколаїв, Україна
ORCID: 0000-0003-4750-3361*

ФІЛОСОФІЯ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ В ЗАКЛАДАХ МИСТЕЦТВА: ПРОБЛЕМИ, ВИКЛИКИ, МОЖЛИВОСТІ

Інтернет-адреса публікації на сайті:

<http://www.spilnota.net.ua/ua/article/id-4292/>

Філософське осмислення проблем, пов'язаних із освітою протягом певного історичного періоду, набуло особливої актуальності й безпосередності в вінці ХХІ ст., що було пов'язане з системними, кризовими тенденціями та явищами в системі освіти, зумовленими глобальними трансформаціями в політичній, економічній, соціальній, культурній та інших сферах сучасного світу. Питання щодо змісту і глибини філософсько-освітніх ідей в умовах розвитку інформаційного простору. є безперечно важливим, оскільки воно стосується самої сутності освіти, створює підґрунтя для її подальшої модернізації та оптимізації. Зростаючі вимоги суспільства до змісту й ефективності освіти активізують процеси технологій навчання: в такому контексті дистанційна освіта закономірно постає предметом критичної зацікавленості.

Кожна історична епоха продукує адекватну їй освітню парадигму, що розглядається суспільством як найбільш приваблива модель організації освітнього процесу в конкретних соціальних, політичних, економічних і культурних умовах. У світовій системі освіти повинні відбуватися і вже мають місце кардинальні зміни, глибина й обсяг яких зумовлюються трансформацією освітньої парадигми як дієвої моделі, що відповідає тенденціям розвитку глобалізованого, інформаційного суспільства. Ключовими філософськими питаннями, необхідними у визначенні характерних ознак певної освітньої парадигми постають такі: яким чином і для чого навчають людину в цей час і в конкретному місці, яким є контент трансльованих знань. Історія розвитку людської цивілізації довела істинність твердження стосовно того, що філософія

є великим учителем, котрий дає безцінні для мислячого індивіда уроки життя.

В умовах нового тисячоліття безсумнівним є факт трансформації *Homo sapiens* в *homo studium* – людини розумної в людину, що навчається. І в цьому є певна інтрига подвійного підтексту: сучасній людині вже не достатньо бути розумною номінально, в силу родової приналежності, потреба в постійному, протягом життя, підвищенні освітнього рівня постає вже індивідуальною. Сучасна людина перебуває в очікуванні нового порядку або нового хаосу, що несе динамічно змінюваний світ, та одночасно намагається відшукати соціально-політичну, матеріально-економічну, духовно-культурну та науковотехнологічну платформу виживання. В такому контексті актуальною є нова парадигма підготовки людини до життя, яка б забезпечила не лише адаптивне ставлення до дійсності, але й її розвиток у відповідності до преферентних у суспільстві ідеалів, цінностей, духовних імперативів. Реальність наполягає на продукуванні нової філософії освіти – саме такої освіти, яка супроводжує людину протягом усього життя.

Дистанційна освіта – це освіта, яка випереджує практику: її ключова місія полягає у формуванні свідомості та світогляду студентів із метою їхньої адаптації до постійно змінюваних умов швидкоплинного світу. Дистанційна освіта є продуктом епохи інформаційного суспільства, ери технологічної культури, періоду дбайливого ставлення до цивілізаційної культури, до світу природи і до природи людини. Дистанційна освіта (ДО) – це не тільки технічні інновації, але також і соціальна інновація, що забезпечує ефективність та продуктивність освітнього процесу.

Сучасна людина перманентно стикається не тільки з новими знаннями і виробничими технологіями, але й з модерними інструментами та матеріалами, новітніми поведінковими патернами, основаними на комунікативній толерантності, новими способами і засобами передачі інформації без меж і кордонів, а також понадсучасними моделями комунікації в розгалуженому інформаційному просторі.

Філософія ДО постає логічною складовою і гармонійним компонентом філософії освіти. Американський педагог і філософ Джон Д'юї ще на початку ХХ століття доповнив західноєвропейський імператив «освіта для демократії» імперативом «демократія в освіті».

Історично дистанційне навчання виникло у 1840 році, коли Ісаак Пітман запропонував навчання через поштовий зв'язок для студентів Англії [3]. Інтенсивний розвиток дистанційної освіти в Європі і Америці розпочався в 70-і роки. В Україні дистанційна форма освіти запроваджується з 2000 року і регулюється Концепцією розвитку дистанційної освіти в Україні і Положенням про дистанційну освіту

МОН України, яке було затверджено Наказом № 466 Міністерства освіти і науки України від 25.04.2013 р.

Кожна професійна сфера, у тому числі й мистецька, на різних етапах розвитку адаптує досягнення інноваційних досліджень відповідно до своєї специфіки, створюючи таким чином нове освітнє середовище.

Головним завданням дистанційного навчання є розвиток творчих та інтелектуальних здібностей студентів за допомогою відкритого й вільного використання всіх освітніх ресурсів і програм, включно з наявними в Інтернеті. Жорсткий карантин, який довелось пережити країні навесні 2020 року, війна 2022р. внесли свої корективи у всі сфери людського життя.

логії дистанційного навчання в інших формах здобуття освіти. Введення дистанційної освіти принципово змінює рольові позиції викладач - студент. При традиційній формі навчання викладач виступає як інтерпретатор знань. З розширенням освітнього простору функцію інтерпретації знань приймає на себе студент, а викладач виступає координатором цих знань. Він консультує студентів, спрямовує роботу пізнавальних процесів студента, тобто бере на себе функції супроводу професійного становлення студента. Звичні для традиційної мистецької освіти форми навчання переформатовуються й підлаштовуються для роботи з гаджетами: гра на фортепіано, диригування, постановка голосу проводиться у форматі відеозапису, хорові партії здаються завдяки аудіо запису, контрольні роботи стають тестами.

Засобом реалізації дистанційної мистецької освіти є сучасні інформаційні і телекомунікаційні технології, з допомогою яких здійснюється навчання на відстані без особистого контакту між викладачем і учням, а також спеціалізовані комп'ютерні музичні програми, які дозволяють зробити процес навчання більш ефективним. На сьогоднішній день існує безліч програм для забезпечення дистанційного навчання у мистецькій освіті, які можна розділити на три групи: програми для візуалізації, аудіо редактори і нотні редактори.

Розглянемо найбільш популярні з них.

1. Програми для візуалізації: дозволяють за допомогою мережі інтернет забезпечувати зв'язок між комп'ютерами.

Zoom, Google Meet, Skype – публічні сервіси необхідні для організації відеоконференцій через інтернет між комп'ютерами або смартфонами.

Viber – додаток, що дозволяє здійснювати безкоштовні дзвінки через мережу wi-fi або мобільні мережі, а також передавати текстові повідомлення, зображення, відео та звукові повідомлення, документи і файли.

За допомогою цих програм можна не тільки дистанційно провести урок, але і передавати учневі матеріали для самостійної роботи (нотні тексти, відео – і аудіофайли).

2. Аудіоредактори – програми для запису музичних композицій, підготовки фонограм, реставрації старих фонограм (попередньо оцифрованих), акустичного аналізу мови.

В рамках дистанційного навчання у установах додаткової музичної освіти ці програми можуть використовуватися для здійснення наступних операцій:

- відтворення фонограми (мінус). Інтерфейс аудіоредакторів дозволяє не тільки відтворювати фонограму з будь-якого моменту часу, але і повторювати її відрізок для відпрацювання складних частин твору.

- прискорення і уповільнення фонограми (або її частини). Ця функція використовується для тренування техніки в більш швидкому темпі або для виконання складних творів (епізодів) у більш повільному темпі.

- підвищення і пониження висоти тону. Використовується для модуляції твору в зручнішу тональність.

- запис музики (при наявності мікрофона). Прослуховування власного виконання дозволяє учневі краще проаналізувати свою гру, помітити технічні та художні недоліки.

Використання аудіо редакторів дуже добре допомагає при підборі музичних творів на слух, що є невід'ємною частиною музичного розвитку студентів.

Самими популярними і часто використовуваними аудіо редакторами є: Sound Forge, Audio Studio, Audacity, Wavelab. Всі ці програми володіють схожим інтерфейсом. Вони прості в освоєнні і дозволяють виконувати всі необхідні операції при роботі зі звуковими файлами.

3. Нотні редактори – програми, призначені для набору і відтворення нотного тексту. За допомогою цих програм можна також виводити нотні тексти до друку.

Порівнюючи дистанційне навчання із класичним, можна однозначно сказати, що дистанційна форма навчання студентів найкраще підходить до вивчення саме теорії музики, історії, аналізу творчості композиторів. Доцільність впровадження освітніх комунікаційних технологій в освітній процес є очевидною, зокрема таких, як проведення в онлайн-режимі групових та індивідуальних вебінарів, майстер-класів, дискусій на форумах, виконання тестових завдань тощо. Мультимедійні технології, подача матеріалу в багаторівневому просторі з використанням інтерактивних методів надають широкі можливості для навчального процесу дистанційного формату. Водночас впровадження цих технологій в індивідуальні практичні заняття викликають певні заперечення.

Відомо, що індивідуальні практичні заняття вимагають створення специфічних умов для їх проведення. Наприклад, особливого психологічного й емоційного контакту між викладачем і студентом. Відсутність цього контакту, безумовно, змінює характер дистанційної форми навчання. Сьогодні ще жодні мультимедійні технології не можуть цього запропонувати, адже вміння встановлювати психологічний контакт вчителя зі студентами у процесі вокальної діяльності є одним із важливих комунікативним умінь.

Дистанційне навчання може широко застосовуватися як комбінований вид навчання, тобто зі збереженням класичних форм і методів навчання. Таким чином, з метою вдосконалення практичної складової частини виконавської діяльності можна говорити лише про часткове використання дистанційної форми навчання.

Якість дистанційних занять залежить не тільки від учасників процесу, а й від подальшого прогресу сучасних мультимедійних технологій, розвиток яких не стоїть на місці. Можливо, сучасні технології незабаром будуть здатні передавати емоції, темперамент, характер виконавського процесу. Зазвичай дистанційне навчання здійснюється із застосуванням традиційних освітніх технологій, де поряд з індивідуальними практичними заняттями відбувається відвідування майстер-класів видатних вокалістів, організація творчих зустрічей. Перенесення деяких із цих форм, зокрема практичної складової частини, в дистанційну площину вимагає часу та безліч зусиль. На підставі цього процес дистанційного навчання вимагає високого професійного рівня викладача, прагнення до співпраці з колегами та студентам.

Цікавий новий тренд – карантинне музикування, масово почали створюватись мистецькі проекти віртуальні хори, оркестри, ансамблі. Секрет цих записів простий. Спочатку всі пишуть свій голос під заготовлену фонограму, або під метроном, або під заготовлений “мінус”, а потім звукорежисер все зводить воедино. Така форма роботи теж має свою користь для студентів – записати мелодію точно під мінус, або точно під метроном не так вже й просто. Виходять цікаві проекти, але студенту перших курсів на початковому рівні слід навчитися музикувати саме вживу, з живим концертмейстером, у живому ансамблі, хорі, оркестрі.

Отже, вважаємо, що дистанційне навчання – це не альтернатива, а доповнення до традиційного музичного навчання. Класичний урок, коли знання і вміння передаються від викладача до студента при особистому контакті необхідний. Тільки так можна якісно організувати виконавський апарат учня і досягти високого рівня виконання. Але традиційні методи викладання змінюються і оновлюються з урахуванням вимог сучасності.

Вважаємо, що дистанційна форма освіти студентів мистецьких спеціальностей має право бути, але тільки коли є бажання і можливість, коли наприклад є фізичні вади у студента і він не може відвідувати учбовий заклад, в інших випадках повинно слугувати лише доповненням до традиційного музичного навчання.

Література:

1. Ахмад І. М. Навчання в дистанційній і змішаній формі студентів ВНЗ [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://interconf.fl.kpi.ua/node/1067>.
2. Дистанційна освіта в країнах світу: що, де і як? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.chasipodii.net/mp/article/1369/>
3. Кушнір К. В., Белінська Т. В., Білозерська Г. О. Використання інноваційних технологій навчання в контексті вивчення диригентсько-хорових дисциплін у вищій школі // Наукові записки Зб. наук. пр. Серія «Педагогіка-психологія». – Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2020. Вип. 63. с. 123-127 Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/1Fjblekk76mJKAQic6YiG9X9hAdFjc-a4/view>

*Захарова Валентина Вікторівна,
викладач кафедри естрадного
та народного співу, Харківська
державна академія культури,
м. Харків, Україна*

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ ВОКАЛІСТА

Інтернет-адреса публікації на сайті:

<http://www.spilnota.net.ua/ua/article/id-4306/>

Важливе місце в системі фахової підготовки майбутніх вокалістів посідає формування та вдосконалення їх професійної культури. Професійна культура вокаліста тісно пов'язана з його особистісною культурою, проте специфічні особливості формування професійної культури свідчать, що вона залежить від багатьох інших факторів.

Значний вплив на формування професійної культури вокаліста здійснюють його музичні здібності, акторські здібності, загальний рівень інтелекту, швидкість засвоєння інформації, задоволення від реалізації власних задумів, мотивація до самореалізації та багато інших.

Процес формування професійної культури співака включає в себе навчання та розвиток здібностей особистості до сольного співу та вдосконалення виконавської майстерності. Крім того, цей процес включає етап актуалізації діяльності навчально-наукового дослідження, на якому